

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt roka — — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	---

Klátí sa Lukácsová vláda.

V parlamente nebude pokoja.

Všeobecné volebné právo vo vreci.

Chystajme sa k voľbám.

V politickom živote Uhorska prítomne stávajú sa zriedkavé udalosti. Ladislav Lukács vymenovaný ministerpredseda krajiny, ako sme minule udali, zostavil si novú vládu a po zloženej prisaha do rúk jeho veličenstva kráľa, 29. apríla predstavil sa krajinskému snemu so všetkými ministrami.

Lukács s tým úmyslom nastúpil ministerpredsedníctvo, že v krajinskom sneme zavede pokoj a urobí ho práceschopným. Hneď po jeho vymenovaní však dopustil sa tej veľkej chyby, že v jeho vláde podržal všetkých predošlých ministrov. Jedine za finančného ministra vymenovaný je nový človek: Ján Teleszky a za ministra horvátskeho Imrich Josipovich. Ostatne ostane všetko na starom.

Druhú veľkú chybu zpáchal ministerpredseda Lukács, že pri jeho vyjednávaniach s opozícionálnymi stránkami cieľom zavedenia pokoja v parlamente, nevedel alebo nechcel dať garanciu, že krajinskému snemu bezodkladne a bezpodmienečne predostre zákonnú predlohu statočného, spravodlivého volebného práva a s tým zabezpečí **utvorenie opravde ľudového parlamentu.**

Miesto toho ministerpredseda Lukács pakluje i s Tiszom, ktorý ako známo, najväčší nepriateľ je práv ľudu. Ako výsledok paklovania s

týmto známym nepriateľom malých ľudí je volebné právo vo vreci ako v jeho jednostajne kývajúcej sa hlave predstavuje si ho ministerpredseda Lukács.

Lukács, zaiste na radu, ktorú mu dal Tisza, volebné okresy Uhorska podeliť by chcel na tri triedy. Do prvej triedy malo by patriť 350 okresov, do druhej 30 a do tretej 33. To by zodpovedalo 413 volebným okresom. Terajší volebný systém v platnosti mal by ostať v 350 okresoch, s tou zmenou ale, že terajší k volbe oprávňujúci daňový cenzus 150 halierov, patrične 80—90 korún, vyrovnaný by mal byť vo všetkých okresoch a následkom tohoto vyrovnania nový daňový cenzus ustálený by mal byť v 20—30, priemerne v 25 korunách. Aby sme ale o tomto Lukáčsovom pláne volebnej reformy našu mienku už včul vyslovili, treba nám podotknúť, že následkom toho vyrovnania daňového cenzu o volebné právo prišli by v prvom rade tí, čo dnes po jednej urbarialskej štvrti sú voličia, bár menšiu daň platia ako 25 korún. Podruhé pozbavené by bolo hlasujúceho práva to množstvo národnostných voličov, ktorí dnes dosiahli 160 halierový a menší ako 25 korunový cenzus daňový. Počet tých, ktorí takýmto spôsobom prišli by o volebné právo, obnáša asi 400—450 tisíc.

Pohliadnime ďalej, ako predstavuje si Lukács všeobecné, rovné a tajné hlasovacie právo, ktorým by rád oblažil krajinu. Práva tohoto účastný by mal byť každý 24 rokov starý občan, ktorý vie čítať a písať, nebol trestaný a na mieste kde hlasuje, býva cez jeden rok. Takéhoto práva účastní by boli voličia v 30 okre-

soch, totiž v 30 väčších mestách. Podobne všeobecného rovného a tajného volebného práva účastní mali by byť voličia v 33 okresoch, ktorých 33 okresov vykrojiť by mali z celej krajiny. Dľa tohoto malo by teda byť 380 menších okresov a pri tom malo by byť 33 — na celé stolice rozprestierajúcich sa veľkých okresov. V 350 okresoch volili by na základe doterajšieho nespravodlivého systému. K lepšiemu porozumeniu vysvetlíme to nasledujúcim príkladom v ktorom dľa Lukáčsovho plánu taký veľký okres rozprestieral by sa na tri stolice, v ktorých bolo by desať konzervatívnych okresov dľa cenzu a boly by aj tri okresy na demokratickom základe, teda s tajným hlasovacím právom.

Myslíme si, že k utvoreniu takého veľkého okresu slúžiť majú stolice Borsód, Abaujtorna a Gömör s tromi väčšími stoličnými mestami: Miskovec, Košice a Rimavská Sobota. Myslíme si, že tieto 3 stolice spolu tvoria jedon z tých 33 veľkých okresov, na aké podelená mala by byť celá krajina. V tomto veľkom okrese mali by teda voliť ponajprv desať vyslancov, dľa konzervatívneho a troch vyslancov dľa demokratického volebného práva a podruhé — včul už v celosti, teda voličia všetkých desať okresov — volili by spolu ešte jedného vyslanca na demokratickom základe, teda s rovným a tajným hlasujúcim právom. Okresy konzervatívneho a demokratického volebného práva pri jednej voľbe hlasovali by dva rázy, na kandidáta veľkého okresu, utvoreného z troch stolíc. Tí istí voličia teda, ktorí ponajprv hlasovali verejne, mali by právo po druhé hlasovať na základe demokratickom dľa rovného a tajného volebného práva.

Nuž táto volebná reforma, ako si ju vymyslel Lukács, je opravdové teľa s tromi hlavami. Dľa tohoto mali by byť obrovské okresy s 80 tisíc voličmi a boly by zmrzačené okresy so 4 do 5 tisíc voličmi. Pri tom ale najviac ukrivdení boli by voličia pospolitého ľudu. Boháči hlasovali by na dvoch kandidátov, chudobní ale len na jedného. Ľudia v mestách bývajúci mali by väčšie práva ako ľudia po dedinách. Terajšie okresy zhubili by celkom a v nových okresoch góliatských nikdy by nezvífzil kandidát, opozície. Bo veď ktorý chudobný kandidát pred

volbou mohol by precestovať 900 obcí Lukáčsovho mamutského okresu. Po volebných okresoch napozatým cestovať mohli by jedine bohatí kandidáti vlády.

Kresťanská ľudová strana aj nikdy neprivolí ku takejto reforme volebného práva, bo by to nebolo rozšírenie práv ľudu, lež nesvedomité ukrivdenie daňujúcich občanov.

Druhé politické stránky opozície, s ktorými pojednával Lukács vyslovily sa, ako kresťanská ľudová strana tak proti jeho hlúpej volebnej reforme ako aj proti predlohe o zbrannej moci. Ladislav Lukács následkom toho zaoberá sa už aj s tým plánom, že rozpustí krajinský snem.

Kresťanskí ľudáci z tej príčiny nech zavčasu myslia na krajinské voľby. Vodcovia ľudu každého okresu nech už prítomne požiadajú stre-dišti kresťanskej ľudovej strany cieľom vydržiania ľudových shromaždení. V týchto shromaždeniach nech súčasnia sa potom občania každého stavu a zamestnania. Aby kresťanský ľud náležite pripravený bol do volebných bojov. **Hor' sa ľudu kresťanský po všetkých stranách pod zástavu kresťanskej ľudovej strany!**

Ludové zastupiteľstvo.

Vždy sa chutne zasmejem, keď čujem od mungovských vlastencov, že akú veľkú slobodu majú u nás občania krajinskí. Že vraj uhorské zákony nerobia rozdielu medzi pánom a sedliakom. Zákony síce nerobia tento rozdiel, lež robia to tí, čo ich prevádzajú, liberálni úradníci mungovskí. Aj to hovoria, že Uhorsko je krajina ústavná. Len že túto ústavu liberáli vysvetľujú vždy v svoj vlastný prospech a na škodu ľudu. Hovoria tiež, že u nás je ľudové zastupiteľstvo, Lenže nie ľud volí tých zastupiteľov, lež iba tí, ktorým zákon dľa daňového cenzusu dá právo volebné.

Takto hovoria mungovia o našom sneme a o našej ústave.

My však, ktorí žijeme na vonku, my, ktorí zo zkušnosti známe naše politické pomery, našu ústavu, naše zákony, naše vrchnosti, náš snem, našich krajinských poslancov a celú sústavu Uhorska i s tými liberálmi, ktorí tú nadvládu prevádzajú: to odpovedáme zaslepeným mungom, že v Uhorsku niet ľudového parla-

mentu, z čoho to nasleduje, že u nás niet ľudového zastupiteľstva.

Kto je ľud? Hádam tí liberáli, ktorí v úradoch sedia alebo tí dovandrovaní vlastenci, ktorí z kapitálov žijú? Nie! Tie triedy v pravom smysle slova netvorí ľud. Ľud nachádzame v dielnach, v továrňach, v baňach, na poli. Ľud pracuje, namáha sa, daňuje, znáša farchy, a pri tom všetkom nemá práv občanských. Nemá slobodu. Trpí krivdy a je častokrát prenasledovaný.

Ľud je vo väčšine. Viac obetuje pre vlast ako tie triedy, ktoré nad nim panujú a predsa ľud náš nemá právo volebné a v krajinskom dome okrem vyslancov kresťanskej ľudovej strany nemá svojich zastupiteľov. A tak nech žiadosť mungovský vlastenec nelže, že v Uhorsku je ľudové zastupiteľstvo. To nenie, ani byť nemôže, pretože terajší zákon volebný nedá právo ľudu robotnému a daňujúcemu. Naši krajinskí poslancovia okrem ľudákov sú zväčša ľudia, ktorí len svoje záujmy zastupujú. To je krivda. To je nespravodlivosť. To nesmie ďalej trvať. Lebo keď si istí ľudia všetky výhody pre seba shabali, keď v krajinskom dome panovať majú jedine liberáli, keď ľud vytvorený má byť z práv občanských; keď Štefan Tisza a jeho kompani to vyblakujú: «Na čo je sedliakovi právo», tak nech aj to kričia: «Sedliak nemá porcie platiť a farchy znášať!»

Tak veru, keď tí ľudia ľud za nič majú, keď mu nechcú dať to právo, aby si do krajinského domu a do iného zastupiteľstva volil len svojich ľudí, ktorých zná a v ktorých má dôveru a keby to boli hneď i remeselníci alebo roľníci a robotníci, tak nech oni sami znášajú všetky farchy krajiny.

My sa toho pridržame, kto je občanom Uhorska a tu daňuje, nech má všetky tie práva a tú slobodu, ktorú Štefan Tisza požíva. Jeden občan je taký ako druhý. Či hodnostár, pán, či sedliak, pred zákonom je všetko jedno. V politike jedon nesmie mať viac práv, ako má iný. Toto je demokracia. Toto je ľudové zastupiteľstvo. To veľajšie je falošné. Väčšinu ablegátov vláda volí za peniaze, za pálené, so žandarmi a befárskym volebnými prezesmi. To neni ľudové zastupiteľstvo. Tým len vtedy bude, keď ľud obdrží spravodlivé právo volebné a keď s

nim bez nátlaku nažívať bude. Vtedy však ani Štefan Tisza, ani žiadosť nepriateľ ľudu nedostane sa do krajinského domu.

Ondrej Hladký.

Starý mungo.

Znám v nitrianskej jedného starého pána, ktorý o sebe veľmi rád chvály púšťa do sveta. Hovorí, že vraj koľko on za ľud pracoval, kdežto pravda je to, že tú ľudomilskú prácu znamenite si dal zaplatiť, tak že ostal boháčom.

Pánko ten je ukrutný liberál. Dal by sa hádam rúvať pre liberalizmus, hodas keď ho daaký kňaz k obedu zavolá, premení kepienok a bije sa v prsia, že je katolíkom. Keď je však medzi svojimi súdruhmi, klaje na klerikálov a nelutoval by kňazov, keby ich na šibenice povesali. Je on opravdový liberál, akých plodí len nitrianska stolica. Nie darmo chodil do Tarnóczyho školy. Naučil sa, ako treba návody dávať volebným predsedom v tých okresoch, kde väčšinu má ľudový kandidát. On bol prvý, ktorý gratuloval Čemnickému a Čemezovi, akožto volebným predsedom, k takej volbe, akú boli by vstave previesť iba bývalí obyvatelia bakoňských hôr.

Náš páno však drží to za prirodzenú vec, bo jeho zásadou je: vyhubiť ľudákov a zbankatovať ich kandidátov, bo dľa neho v nitrianskej len jedna strana má ekzistovať, totiž stránka mungov. Aj starý páno je mungom a to diplomovaným. Iným nevie a nemôže byť, bo už v koliske — na než skvel sa jeho padelaný zemanský címer — ssal do seba zásady žido-liberálskeho mungovstva. Slúžil on všetkým dosavádnym vládam a od každého bývalého ministerpredsedu má voláky darúnek. Starý Tisza dal mu bol vrchnák z čibuka. Bánffy kvastlu z jeho červenej (tureckej) čapice, Štefan Tisza brko z jeho kalpagu. Fejérváry odbavil ho jednou ostrohou. Khuen-Héderváry daroval mu jednu prerazenú železničnú kartu, s ňouž ku výsluchu naposledy cestoval do Viedne. A náš mungo všetky tieto darúčky sfa relikvie opatruje vo svojom muzeume, kde medzi iným nachodia sa i jeho sošuverené politické zásady. Ozaj málokde vidno tak predpojatého a do liberalizmu poblázneného munga, aký je

náš páňko. Škoda, preškoda, že sa mu Khuen neodsúžil ablegátstvom. To by bol náš mungo radšej prijal, ako tú starú železničnú kartu. A veru kľučkoval náš mungo aj v okrese, aj u föišpána, aj u Khuena, lenže všade ho odbili. Že vraj ztratil politický úver, povedalí mu na každej bráne.

Ubohý mungo musel sa uspokojiť s dera-
vým grošom. Pri tom ale vychvaluje sa, že stránka mungov nič by nestála bez neho. Tak je! Tej radosti však pozbavím starého munga, že ľudová strana nezanikne, bárs ju on jedno-
stajne pochováva. Oj, veľa nespokojných noci bude on ešte mať pre ľudovú stranu. Netreba ho šanovať. *Nitran.*

Do pozornosti gazdov a obcí.

Teraz si gazdovia a obce zaopatrujú samcov na plemeno. Toto má veľký gazdovský význam. Po dobre urastenom rozmernom a silnom samcovi dostaneme lepšie zvieratá ako po nerozmernom, mrzáckom, zle chovanom plemenákovi. Po takomto samcovi ešte aj množenie je menšie ako po dobre chovanom plemenákovi. Ceny sú teraz vyššie, ale preto neslobodno ľutovať tých pár groší, lebo sa ony vrátia aj s interessami, Veď tela pochodiace od dobrého bujaka o 10—20 korún je viac hodné a keď ho dobre opatrujeme a podrastie, tak sa táto cena zdvihne o 100—150 korún. Práve tak je to aj pri prascoch a ovciach.

Dobre si teda vyberme samcov na plemeno, a obce a gazdovia urobia najlepšie, keď si pred kúpou pýtajú radu od uh. kráľ. gazdovského dozorca, lebo ten pozná a vie, kde sú dobré samce. Kde si cestou gazdovského dozorca kúpi samcov, ten v uznania hodných prípadoch môže zpuštiť z kúpnej ceny dľa toho, či je obec chudobná alebo bohatá, v každom prípade ale dovolí, aby obec kúpnu cenu mohla splatiť v troch polročných rátach a bez úrokov. V percentoch riadne môže spustiť 10—20%-ov; jestli ale daktorú obec stihla živelná pohroma, povodeň, ľadovec alebo iné veľké nešťastia, vtedy môže spustiť z ceny aj 40 percentov ako štátnu výhodu.

Záujmom gazdovského obcestva je teda, aby tieto výhody vo svoj prospech čím najlep-

šie využili, ale keď si aj inakšou cestou zaopatрили samcov na plemeno, o to nech sa na každý pád postarajú, aby tieto samce teraz v čase skákania boli dobre kŕmené a opatrované lebo len tak môžu rátať na osoh z chovania statku. A teraz je veru taký čas, že na statku sa dá mnoho utržiť, teda túto príležitosť treba využiť.

Gazdovskí dozorcovia aj pri kúpe hydiny na plemä sú ku pomoci zvlášte malým gazdom. Vieme, že ku príkladu naše uhorské sliepky pri svojich dobrých vlastnostiach majú aj chyby. Takéto chyby sú ku príkladu, že majú malé telo, nesú malé vajcia atď. Tieto chyby tak možno napraviť, že naše sliepky budeme križovať s takými fajtami slielok, poľahne kohútmi takých fajt, u ktorých sa tieto chyby nenachodia. Na toto križovanie najlepšia fajta sú takzvané žlté orpingtonky. O takýchto kohútoch je tiež najlepšie obrátiť sa ku gazdovskému dozorcovi. Malí gazdovia nech zadajú prosbu, v ktorej nech napíšu, že koľko takých kohútov chcú si zaopatriť a gazdovský dozorca postará sa o to, aby patriční gazdovia na čas dostali potrebných orpingtonských kohútov a síce na zámenu za obyčajných kohútov. Lacnejšie zaopatrenie samcov ako je toto, si už skutočne ani predstaviť nemožno.

Takýmto spôsobom možno prísť aj ku emdenským gunárom a ku pekingským káčerom. Gazdovia nech o toto svoje prosby zadajú gazdovskému dozorcovi, lebo sa často stáva, že volaktorá obec aj za dva roky musí čakať, kým prosených samcov dostane, ponač niet vždy dostatočnej zásoby.

Hospodárski dozorcovia mimo tu vyrátaných majú ešte aj iné úlohy, zvlášte okolo naprávania starých a zakladania nových obecných pastvín atď. V takýchto záležitostiach teda obce tiež dobre urobia, keď si od patričného gazdovského dozorca pýtajú radu, ktorý im prípadne nedá len radu, lež im môže poskytnúť aj veľmi vydatnú pomoc.

V daných prípadoch treba sa obrátiť len na toho gazdovského dozorca, do ktorého gazdovského okresu patričná obec patrí alebo v ktorom patričný gazda býva.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krestana!»

Päšť oproti pästi.

Socialdemokrati a národnari až do nedávna tvorili jednu stránku. Mali spoločný program a spoločné ciele. Vodcovia tej stránky nazívali v najužšom priateľstve. Jedon druhého napomáhal, bránil a vychvaloval. S istou hrdosťou hovorievali tí páni: «My sme vodcovia Slovákov. My ich vyslobodíme z otroctva čvachov. My vydobudneme politické práva našim bratom Slovákom.»

Po toľkýchto prázdnych sľuboch, rečiach a chválach, Slovákov napadli nové túžby, nové nádeje. Ako by aj nie, keď na tej novej stránke videli toľkých «ľudomilov». Títo znamenite vedeli, ako a s čím možno Slovákov mámiť a balamutiť. Páni vodcovia postarali sa o to, aby si získali dôveru Slovákov. Veď nenie ľahšie, ako za hrst sľubov ľahkoverným Slovákom pod fúzami pretiahnuť mädivý motúzok, osočovať a pomíúvať pred nimi mužov, v nichž za dlhší čas dôverovali, vychvalovať seba akožto bezúhonných vykupiteľov «národa» a Slováci hífne sa prihlasovali ku socialdemokratickej ináč národnarskej stránke.

Tam boli pohromade klerikáli, pokrokári, massarykovci, katolícki kňazia, luteránski bojkovia, slovenskí radikáli a podobní «apoštoli». Žili v najlepšom priateľstve. Ani jednému neprišlo na um rozdiel hľadať v náboženstve. Ani jedon z tých druhov nepohoršil sa nad tým, keď národnarskí kňazia omšu slúžili alebo katekizmus vyučovali a keď národnarskí massarykovci z omše a z katekizmu posmech a hlúpe žarty robili. Ani na tom sa nepohoršili súdruhovia v reverende, keď červení socialisti kňazov a cirkev vo svojich novinách a na verejných shromaždeniach napádali a zvláčili. To bolo výtečné, chvalitebné, bo veď «čvachovských» kňazov napádali červení súdruhovia, národnarských však vychvalovali. Pri tom pomáhali červeným i samí súdruhovia v reverende. Pamätáme sa, kolko trpeli od nich biskupi a iní kňazia, ba tak ďaleko šli súdruhovia v reverende, že aj pápežovi sa vyhrážali. Ani to nebolo dosť, lež použili červených súdruhov k tej ozaj podlej a nekresfanskej práci, že skrze nich rozháňali dali porady Katolíckej Jednoty.

Nad tým nepohoršil sa ani jedon súdruh v reverende. Ani jedon z nich sa neozval proti socialdemokratom, proti massarykovcom, proti luteránom a iným tupiteľom katolíctva, bo veď tí pánkovia tvorili jednu stránku. Mali spoločné účele. Boli kmotrovia a švagrovia.

A driečni spolubojovníci títo predsa nevydržali pri svojej zástave. Nesplnili sľuby, s nimiž podvádzali Slovákov. Včul už tí pánkovia viac nehovoria: «My a socialdemokrati sme jedno a to isté», lež päste dvíhajú jedon na druhého. Niet viac kmotrovstva a švagrovstva. Medzi bývalými spolubojovníkmi stojí bitka. Ani ich zástava sa už nevypína tak hrdo ako voľakedy. Už je v blate. Už sú z nej iba zdrapy. Ani vojsko toho spoločného tábora niet viac pohromade. Rozpýchlo sa na všetky strany. Osve sú pokrokári, osve klerikáli, osve socialdemokrati. Rozvadili sa. Horia pomstou a dvíhajú päste k úderu. Len ho po hlave, aby neokulhavel! Tak, tak! Len sa dobre! Nech sa otvorí oči Slovákom, aby videli, aká spoločnosť ich zavádzala a zdierala. Aj túto patáliu museli prežiť Slováci, aby sa poučili na svojej škode. Včul už vedía, že netreba veriť hocakému trubirohovi, hoďas sa aj prisahá, že on pracuje a trpí za ľud slovenský.

Fatranský.

Biskupská konferencia.

Sbor osvietených pánov biskupov Uhorska jeho eminencia kardinál knieža-primas Klaudius Vaszary na štvrtok 25. apríla povolal ku konferencii do budínskeho palácu primacialneho. Pozvanie toto nasledujúc, na konferenciu prišli:

Arcibiskupi: Dr. Ján Csernoch (Kalocsa), Viktor Mihályi (Gyulafehérvár-Fogaras); biskupi: barón Karol Hornig (Veszprém), gróf Karol Csáky (Vác), gróf Mikuláš Széchenyi (Nagyvárad), Alexander Párvy (Szepes). Vazul Hosszú (Szamosujvár), Farkas Radnay (Bestercebánya), Ludvik Balás (Rozsnyó), gróf Julius Zichy (Pécs), Ottokar Prohászka (Székesfehérvár), dr. August Fischer-Colbrie (Kassa), Tibor Boromisza (Szatmár), L. Arpád Várady (Győr), Julius Glattfelder (Csanád), gróf Ján Mikes (Szombathely). Tibor Hajdu arcipát pannonhalmský a Anton Papp gr. kat. biskupský koadjutor munkáčsky. Nepri-

tomnosť svoju vymlúvili: kardinál Jozef Samassa arcib. jágerský, gróf Gustáv Karol Mailáth biskup sedmohradský, Demeter Radu gr. kat. biskup veľkováradský, Vilhelm Batthyány biskup nitriansky a kapitulskí generálni vikári z Prešova a Szamosujváru,

Konferenciu biskupského sboru modlitbou zahájil kardinál knieža-primas Klaudius Vaszary. Predmety pojednávania prednášal osvietený pán arcibiskup kaločský dr. Ján Csernock, zapisnicu viedol dr. Julius Glattfelder biskup čanádsky. Začiatkom konferencie osvietený pán arcibiskup kaločský dr. Ján Csernoch predniesol, že dľa pápežských dekrétov nesodpovedajú pravde zprávy časopisov, dľa ktorých pápež minimálny vek vysvätiť majúcih sa kňazov ustálil v 28 roku. Svätý otec dľa jeho prírpisu nemá úmyslu zmeniť dosavadny poriadok. Zaoberal sa biskupský sbor i so záležitosťou katolíckej autonómie. Poťažne zmenšenia cirkevných sviatkov, biskupský sbor tomu presvedčeniu dal výrazu, že v Uhorsku poťažne sviatkov nebude žiadnej zmeny. Zaoberal sa ďalej biskupský sbor s rôznymi záležitosťami cirkevnými a konečne v telegrafičnom pozdrave na sv. Otca vyslovil tú žiadosť, aby do Ameriky vystaňovali Rusíni z Uhorska dostali svojho biskupa. Konferencia trvala cez dva dni a po jej zakončení kardinál knieža-primas Klaudius Vaszary srdečne odobral sa od sboru biskupského.

Z katolíckej Ľudovej Jednoty.

Agitacionálna cesta v stolici tekovskej.

Augustin Gramantik tajomník stredišťa Katolíckej Ľudovej Jednoty vo vrábelskom okrese stolice tekovskej od 21. do 28. apríla vydržoval shromaždenia, pri čom Katolícku Ľudovú Jednotu upevnil a nové organizácie utvoril v nasledujúcich obciach:

Zsitvabessenyő. V shromaždení 21. apríla vydržovanom súčasťnili sa: farár Ján Ozoray, organista-učiteľ Ladislav Veszely a učitelia Ján Táborossy a Štefan Oláh. Počet členov zo 102 poriasťol na 122. Šesťnásť občania objednali katolícke časopisy.

Ujlót. Shromaždenie 21. apríla vydržované peknou rečou zahájil farár Štefan Horánszky.

Prítomní boli: organista-učiteľ Aladár Somogyi a učiteľ Ján Villy. Počet členov zo 45 poriasťol na 111. Za miestneho správcu jednohlasne vyvolený bol farár Štefan Horánszky. Katolícke časopisy objednali 27 veriaci a za objednávateľa katolíckych časopisov s oduševnením vyvolili gazdu Jozefa Kukucska.

Rendve. Pavel Rátkay ako miestny správca zahájil shromaždenie 22. apríla. Počet členov z 79 poriasťol na 106. Katolícke časopisy objednali 21. občania.

Kisbelleg. Utvorenie novej organizácie Katolíckej Ľudovej Jednoty 23. apríla. V malej obci tejto na oduševňujúcu reč tajomníka stredišťa zapísať sa dalo 27 veriacich. Za miestneho správcu vyvolený je učiteľ Imrich Osztás. Katolícke časopisy objednali deviatí občania.

Szencse. Utvorujúce shromaždenie vydržované 23. apríla. Za miestneho správcu vyvolený je gazda Bernát Bugár. Do utvorenej Jednoty vstúpilo 30 členov. Katolícke časopisy objednali 23. občania. Za objednávateľa časopisov vyvolený je gazda Adolf Pollák. V shromaždení súčasťnil sa i učiteľ Štefan Porubecz.

Barsfüss, Za prítomnosti veľkého počtu a pri mimoriadnom oduševnení obyvateľstva utvorujúce shromaždenie vydržované bolo 24. apríla Tajomníka zo stredišťa peknou rečou predstavil farár Karol Jaross. Veľkú významnosť Katolíckej Jednoty a tlače tajomník zo stredišťa vzletnými slovami za všestrannej hľbokej pozornosti vysvetľoval cez dve hodiny. Za členov Jednoty dalo sa zapísať 126 veriacich, ktorí za miestneho správcu vyvolili farára Karola Jarossa. Katolícke časopisy objednali 52. občania. Za objednávateľa časopisov a správcu predplatkov vyvolený je gazda Jozef Václav.

Nagymánya. Shromaždenie jestvujúcej organizácie peknou rečou zahájil miestny správca farár Henrik Klimcsik. Počet členov z 56 poriasťol na 80. Katolícke časopisy objednali 24. občania. Za objednávateľa časopisov vyvolený je organista-učiteľ Jozef Jandek.

Zsitvagyarmat. V shromaždení 26. apríla vydržovanom utvorená bola Jednota s 50 členami, ktorí za miestneho správcu s oduševnením vyvolili učiteľa Karola Miklóska. Katolícke časopisy objednali 22. občania a za objednávateľa časopisov s oduševnením jednohlasne

vyvolili predsedu školskej stolice Benedikta Mészár.

Verebély. V nedeľu 28. apríla po sv. omši vydržiavané bolo väčších rozmerov shromaždenie, na ktorom súčasťnili sa: dekan farár Jozef Kraffszky, pravotár Jednoty dr. Julius Kovács a početní veriaci zo susedných obcí. Počet členov zo 16 poriastol na 120. Pri zostavení úradníctva organizácie, vyvolení boli: za miestneho správcu notár obecný Štefan Svarba a za pokladníka učiteľ Géza Uherezky. Katolícke časopisy objednali 25. občania. V sbieraní členov a predplatiteľov pokračuje sa usilovne.

POLITICKE CHYRY.

Kresťanská ľudová strana neopustí svoje stanovisko.

Gróf Aladár Zichy predseda kresťanskej ľudovej strany, s konsom Khuenovej vlády krajinskému snemu predstrel návrh, aby cieľom ustálenia základných zásad volebného práva, zo stránky snemovne vyslaný bol zo šesťdesiat členov zostavený výbor a spolu aby naložené bolo vláde, aby na základe elaborátu spomenutého snemového výboru vypracovanú predlohu o volebnom zákone bezodkladne predstrela krajinskému snemu. Vyslancovia kresťanskej ľudovej strany snemovej a početní jej členovia vonkajší v nedeľu 28. apríla shromaždili sa v klube strany a pri uvažovaní terajšieho rozpoženia politického vyslovili sa jednohlasne, že kresťanská ľudová strana snemová, známe stanovisko svoje o volebnej reforme, poľazne zákonnej predlohy o zbrannej moci a vo všetkých otázkach neustupne zastávať a brániť bude i proti Lukácsovej vláde. Kresťanskú ľudovú stranu nezlomí žiadna liberálna vláda na svete.

Predstavenie sa Lukácsovej vlády.

Ak smutný bol odchod Khuenov, zarovnak krušné bolo i predstavenie sa vlády v krajinskom sneme. V snemovom zasadnutí 29. apríla Ladislav Lukács i s jeho vládou poprvé pred-

stavil sa krajinským vyslancom. Mungovci prijali ho s hlukom, lež trochu slabým. Ministerpredseda Lukács predniesol jeho program a vyslovil sa s dôrazom, že on a jeho predchodca sú jedno a to isté. Sluboval to isté, čo predtým sluboval Khuen a každý politik je presvedčený o tom, že ako Khuen nevyplnil jeho sľuby, tak ich aj Lukács nevyplní. Čo spomenul o volebnej reforme, je doprosta na pohoršenie. S Lukácsom dostali sme sa teda z kaluže do mláky.

V krajinskej snemovni veľmožov predstavil sa Lukács i s jeho vládou tiež 29. apríla. Tu zarovnak to isté pospomínal, čo v snemovni vyslancov. Len že túto jeho reč hneď do podrobna rozobral osvietený pán arcibiskup karločský skut. vn. tajný radca dr. Ján Csernoch. Lukácsovi len toľko prajeme, aby si dobre zapamätal naučenia a rady, aké mu dal osvietený pán arcibiskup dr. Ján Csernoch.

Delegácie vo Viedni.

V utorok 30. apríla zasadly delegácie vo Viedni. Lukácsová vláda a mungovskí delegáti rozumie sa ochotne povolia všetky tie ťažké milliony, ktoré vo Viedni žiadajú od Uhorrka.

RAKUSKO.

Mestské voľby vo Viedni.

Po lanskoročných vyslaneckých voľbách do reichsrátu, ktoré sa vo Viedni skončily s porazením kresťansko-socialistickej strany, kresťansko-socialistické kruhy úfaly, že mestské voľby vo Viedni ukážu, že len okamžitý vrtoch voličov zapríčinil porážku kresťanských socialistov a že ešte vždy poživajú dôveru voličov. V tejto nádeji sa však kresťanskí socialisti sklamali. V utorok 23. apríla sa previedly vo Viedni mestské voľby vo IV. volebnej kúrii, ktorá počítuje 21 mandátov. Z týchto 21 mandátov v utorok bolo zaplnené len 10; kresťanskí socialisti dostali 4 mandáty, 6 mandátov ale zadovážili si socialdemokrati. Zbývajúcich 11 mandátov zaplnili na užšej voľbe, ktorá vo štvrtok 25. apríla previedla a skončila sa s tým, že kresťanskí socialisti dostali 7 mandátov, socialdemokrati 3 mandáty a nemeckí liberáli 1 mandát. Zo všetkých 21 mandátov teda kresťanskí socialisti

dostali 11. socialdemokrati 9 mandátov a nemeckí liberáli 1 mandát. Dosiaľ kresťanskí socialisti mali vo IV. volebnej kúrii 14 a socialdemokrati 7 mandátov. Kresťanskí sociasti utrpeli teda porážku, ktorá je tým väčšia, bo prepadli aj dvaja ich vodcovia, Bieloohlavek a Steiner; tohto posledného spomínali čo následníka Luegera.

V piatok 26. apríla previedly sa mestské voľby v III. volebnej kúrii. Zaplniť bolo treba 4 mandáty, ktoré dosiaľ všetky mali kresťanskí socialisti. Z mandátov 3 opäť dostali kresťanskí socialisti. Osud štvrtého mandátu rozhodnutý bude na užšej voľbe, ktorá sa prevedie medzi jedným kresťanským socialistom a medzi jedným socialdemokratom.

Z CUDZOZEMSKA.

Päťdesiatydeviaty Kongress nemeckých katolíkov tohoto roku od 11. do 15. augusta vydržiavajú v meste *Aachen*. Ako všetky katolícke kongresy v Nemecku tak i tento vydržiavaný bude v najväčších rozmeroch, ku čomu už teraz porobené sú rozsiahle poriadky.

Taliansko-turecká vojna. V piatok 26. apríla doletely chýry, že černomorská ruská flotta zjavila sa pred vchodom Bosparusa, chce vniknúť do morskej úžiny, ba chce ďalej plávať ku Carihradu. Hneď nato jedon zo Sofie prišlý telegramm oznámil, že bulharská armáda stojí hotová k boju a v tom okamihu, akonáhle černomorská ruská flotta vpláva do Bosporusa, prekročí macedonskú hranicu. Poťahom na tieto chýry, ktoré na všetky strany vzbudily pochopiteľný ruch, ruské zprávy vyhlasujú, že ruská flotta koná len svoje riadne manévry na Čiernom mori, v čom neni vraj nič nápadného, bo válečné námorníctvo temer všetkých štátov o takomto čase zvyklo vydržiavať svoje manévry. V záležitosti otvorenia Dardanell, od Turecka ešte neprišlo zprávy, ale nazdávajú sa, že budú porobené kroky v tom smere, aby priechod neutrálnych lodí cez úžinu bol čím skôr zabezpečený. Napriek upozorneniu tureckej vlády v piatok opäť dve parolode pokúsily sa prejsť cez Dardanelly. Parolod «Samsun» dostala sa na mŕnu, ktorá vybuchla a loď bola nebezpečne porúchaná. Šťastlivejšia bola anglická parolod,

«Charing Cross», ktorá napriek mínam a napriek výstrelom z tureckých kanónov bez porúchania preplávala cez Dardanelly.

BESEDNICA.

Keď zomrem.

V istom malom mestečku v Čechách žil muž, už obstaraný, ktorý na každé vyzvanie, aby sa vyspovedal, vždy odpovedal:

— Keď zomrem.

Po často tam vydržiavaných sv. missiach prosil ho jeho vnuk so zdvihnutými rukami:

— Dedko, prosím vás, idte že ku sv. spovedi.

— Keď zomrem! — odpovedal starec.

Ku svojej veľkej škode sa prerátal. Nie dlho na to v noci nenadále ho porazilo a zomrel bez toho, že by kňaz bol mohol k nemu prísť.

Pozor!

Pred 15 rokmi v meste Z. zomrel knihvizač, ktorého ctilo a vážilo si celé mesto. Bol sirotou a obec ho vychovala a teraz zanechal majetok v cene päťsto tisíc korún.

Krátko pred svojou smrťou takto vyprával o svojom živote:

— Rodičia včasne mi zomreli. Obec prijala ma do sirotinca, kde som bol vychovaný a potom s druhou sirotou prišiel som za učňa ku knihvizačovi. Jozef a ja boli sme vždy najlepší kamaráti a sme si aj sľúbili, že vždy chceme jeden druhému pomáhať a nikdy sa nerozlúčime. Roku 1860. cestovali sme spolu do Severnej Ameriky a našli sme aj chytro robotu v jednom väčšom obchode. Dostali sme pekný plat a za čas išlo nám veľmi dobre. Ale v mojom kamarátovi vzrástala sa od jeho otca zdedená nešlachetnosť opilstva. Všetko moje prosenie bolo marné. Každý deň večer po robote išiel do krčmy. Ja však zaumienil som si, že každý večer vložím do vlastnej sporiteľne toľko peňazí, koľko môj kamarát zmárni v krčme. Za päť rokov robil som to ustavične. Už po piatich rokoch prišiel kamarát opilstvom celkom o svoje zdravie a po dlhej boľastnej nemoci aj zomrel. Ja však pamätajúc na náš sľub, aby som svojmu nemocnému priateľovi peniazmi pomohol, otvoril som sporiteľňu a našiel som v nej krásnu summu: dvetisíc sedemsto korún. svojou sporivosťou ostal som teraz dobre sa majúcim mužom.

Podáva: F. K.

Zachovanie tajemstva spovedného.

Baltimorská súdobná sedria koncom roku 1894. odsúdila katolíckeho kňaza Lurtza na desaťročnú nútenú prácu.

Odsúdený bol pre tú žalobu, že nesprávne zne-

užil svoj kňazský stav a istému veľmi ťažko nemocnému bankárovi vzal značnú summu peňazí.

Proticirkevná tlač s veľkým bubnom roztriasala túto vec. Behom pravoty určite zapieral kňaz, že by tá žaloba základu mala. To ale nijako necheľ vyjaviť, ako prišiel k tým peňazom, ktoré bankárovi chýbaly.

Kráľovna kvetin.

Lenže neskôr pravota sa obnovila a kňaz vyhlásený bol za nevinného.

Chudiak kňaz medzitým celé dva roky bol vo väzení.

Predseda sedrie medzi plesaním prítomného obecnstva vypovedal, že ho to veľmi bolí, že pri prvom súde mylne a nevinne bol odsúdený.

Pravota bola obnovená z tej príčiny, že sa našla

v písmách bankára jedna poznámka, dľa ktorej bankár odovzdal kňazovi značnú summu peňazí, aby ich odovzdal istému človeku, ktorého bol v živote veľmi ukrivdil.

Táto náhrada škody bola predmetom spovedného tajemstva a tak tento hrdinský kňaz nesmel vyjaviť ako prišiel k otázočným peňazom.

Naozaj, povďačne obdivujeme božskú ustanovizeň,

sv. spoveď, pomocou ktorej tak početné a veľmi značné náhrady škody sa stávajú bez toho, že by sa rušilo spovodné tajemstvo.

Božie mlyny isto melú.

V belgickom meste Vervies bol jeden chlapec, ktorý bol v náramne veľkej miere zkazený, Často doniesol do školy sväte obrázky Bohorodičky, na ktoré pľuval a ktoré trhal medzi nevysloviteľným zlorečením.

Aj jeho brat bol podobného smýšľania.

Po jednom volebnom víťazstve katolíkov položil sochu Marie na pavlač svojho bytu, potom pekelnou hriechosťou zlorečil a tej soche hlavu odal.

Veľmi často hovoril:

— Keby som bol millionárom, všetok majetok by som obetoval, aby katolíctvo bolo vykorenené.

Neskôr stal sa veľmajstrom freimaurerov v tomže meste,

Mena tých dvoch bratov znejú: Lev a Armand Peltzer.

Počiatkom r. 1880. boli na smrť odsúdení preto, že medzi ošklivými okolnosťami spáchali zločin záknictva.

Nečín posmech zo spovede.

V tirolskom meste Steinberg, okolo r. 1865. prišiel jeden oplan so svojim veľkým psom do fary a oslovil farára, aby vyspovedal toho psa.

Farár boľastne a vážne napomenul mladíka, hovoriac:

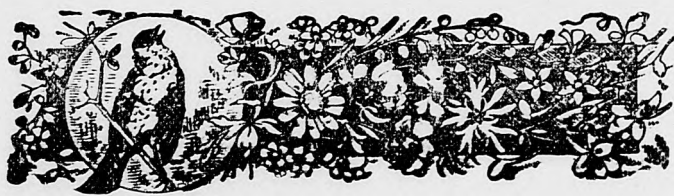
— Nezabudni, že Boh má útlý slych, počuje On aj takéto zlorečenie. Možné, že ešte aj bažif budeš za kňazom, ale sa ti neujde.

To sa aj splnilo r. 1872.

Posmeškár tento bol už druhý rok ženáčom, rúbal drevo a smrteľne sa poranil.

Beňali pre spovedelníka, ktorý sa aj ponáhľal, ako len mohol, ale všetko bolo márne, bo keď spovedelník prišiel, ranený bol už mŕtvý.

Podáva: *Dr. Joško Zdoliny.*

CHYRNÍK.

Veľkodušnosť knieža-primasa. Jeho eminencia kardinál knieža-primas Klaudius Vaszary na pomník grófa Ferdinanda Zichyho veľkodušne daroval päť tisíc korún. Za tento veľkodušný dar jeho eminencii vďaka vyslovujú všetci katolíci Uhorska.

Zriedka pekné kňazské jubileum. Franc Konyakovszky, farár obce Suránka (nitr. stol.) 19. apríla slá-

vil 25 ročné jubileum svojho vysvätenia za kňaza. Aby vyhnul pozornosti známych, vo výročitý deň posviacky pobožnosť svoju odbavil na milostnom mieste maria-cellskom. Keď sa ale domov vrátil 21. apríla, verní fárnici na čele s miestnou intelligenciou pripravili mu zriedkavu slávnosť a znakom povďačnosti a lásky odovzdali mu drahocenný kalich a pozlatené ampulky. Na peknej slávnosti tejto prítomní boli: dr. Jozef Janda, Imrich Pirchalla, Béla Sasvári, Jozef Hyross. Baltazár Varga a iní veriaci.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie minulý týždeň vysvetlil za kňaza diakona Jána Hvaszta a 23. apríla odcestoval do Budapešte na konferenciu biskupského sboru uhorského, po čom 27. apríla v Hernádvecse udeloval sviatosť birmovania tamojším fárnikom a veriacim obce Hernádpetri. — Dr. Julius Glattfelder osv. pán biskup čanádsky v III. kongresse katolíckych žiakov hlavných a stredných škôl držal veľavýznamnú prednášku, navštívil praeláta praemonštratských kňazov dra Melchiora Takácsa a v kostole praemonštratského gymnázia držal žiakom kázeň a slúžil sv. omšu. V kázni jeho osvietený pán biskup napomínal žiakov, aby nasledovali príklad sv. Imricha a sv. Gerharda. Z príležitosti III. kongressu katolíckych žiakov deputácia kresťanských socialistov predstavila sa grófovi Apponymu a odovzdala mu krásneho vyhotovenia album pre jeho manželku, ktorá je krstnou matkou ich zástavy. Dr. Ferdinand Bernolák professor tunajšej akademie kráľovskej odcestoval do Prešova a držal prednášku pri koncerte katolíckeho patronázu. Z príležitosti menin Ervina Karsai direktora praemoštratského gymnázia žiaci tohoto ústavu 25. apríla zariadili divadelné predstavenie. — Bartolomej Szokolszky farár zo Szilvásvajfalu, vymenovaný je za farára do Szepsi. — Fony: Ján Molnár tunajší novovymenovaný farár zaujal faru 20. apríla a slávnostne bol privítaný. — W. Foerster professor university z Zürichu na prosbu spolku sociálnych misií cez týždeň prednášky držal v Budapešti, po čom navštívil domoveň lásky Bethanie, v ktorom ústave opatrujú a na dobrú cestu privádzajú sa upadlé ženské. S najväčšou pochvalou vyslovil sa o všetkom čo tu zkusil.

Osvietený pán biskup dr. Prohászka za malých gazdov. Dozvediac sa osvietený pán biskup stolno-belohradský, že obyvatelia obce Sárkeresztúr potrebujú role, hneď 405 uhorských jutár biskupského majetku, ktorý leží v susedstve obce, dal parcellovať. Majetok dal rozdeliť na 45 parcell, teda na jednu parcelu padlo 9 jutár poľa. Takto 45-ti malí gazdovia prišli ku oráčine.

Chýry zo Šáriša. Prešov: Adalbert Zaborovszky praepošr a mestský farár 23. apríla odbavoval meniny z ktorej príležitosti stoličné a mestské notability a mnohí priatelia z celého okolia vyslovili mu blahoželania, vnútorné žiačky kláštora anglických mnišiek poctily ho pekným predstavením divadelným. — Katolíckemu

kruhu Rákóczyho oslavovaný praepošt farár daroval 500 korún. — Kornél Kovaliczky praelát, gréckokatolícky kanonik po krátkej chorobe zapálenia pľúc zomrel 25. apríla a 27. pochovaný bol za prítomnosti veľkého počtu duchovenstva, inteligencie a pospolitého ľudu. Tunajší stoličný patronáz 28. apríla zariadil tu koncert, na ktorom prednášku držal dr. Ferdinand Bernolák professor kráľ. akademie a z Košíc prítomní boli: osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie a predseda kráľovského súdu jeho excellencia Eugen Berceľly. — Takrečený krížový jarmok vydržiavaný bol 26. apríla. — Emil Klein pedell tunajšieho gymnázia uteranskeho zpreneveril odovzdaných mu 988 korún a zfalšoval poštový cheque. Šudierstvo len o rok vyšlo na javo. — Pavel Rokiczky grécko-katolícky bohoslovec prešovského biskupstva na budapešťanskej univerzite zložil doktorát. — Ján Bartos tajomník strediska Katolíckej ľudovej Jednoty cez dva týždne cestoval po dekanátskom okrese sóvárskom a z tej príležitosti v každej farnosti okresu upevňoval jestvujúce organizácie a zakladal nové. Ku Jednote prihlásilo sa mnoho nových členov. — *Nagyladna*: Ján Ivaneczky titulárny kanonik a tunajší farár po 37. ročnom blahonosnom účinkovaní 23. apríla v 63 roku života zomrel v Budapešti, kde hľadal vyliečenie z ťažkej choroby. Zomrelý bol muž veľkých zásluh a veľmi obetivý, čoho dôkazom je, že zo svojich sošporovaných 30 tisíc korún založil faru v Aboss, pred smrťou všetko čo mal poručil na cirkevné ciele. Bnzdusné telo jeho z Budapešte doviezli domov a 27. apríla pochovali za veľkého počtu duchovenstva a pospolitého ľudu. Odpočinetie večné daj mu Pane.

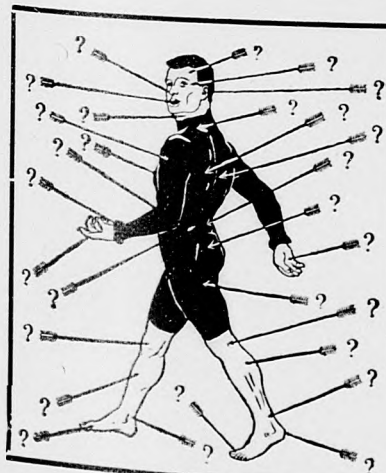
Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky?

Gr. kat. biskup Vazul Hosszu na kat. dievčansky internát v Lugoši stavať sa majúci zložil základinu 100.000 korú. — Čestný biskup Vilhelm Fraknoi zaviazal sa, že Spolku sv. Štefana doživotne dá ročne 25.000 korún na ciele cirkevnej vedy a umelectva. — Spišský biskup dr. Alexander Páryy na školy svojho rodného mesta v Gyöngyössi daroval 25.000 korún a jeho starší brat Anton Páryy kanonik jägerský 7500 korún. Školy tie stoja pod vedením mníšiek. — Košický praemonštra-

tenký gymn. professor Viktor Halmos na rozmnoženie prirodopytnej zbierky gymnázia dal 1400 korún. — Dr. Remig Békefi. opát v Zirci na budapešťansku univerzitu zložil základinu 2500 korún. — Vesprimský biskup barón Karol Hornig na ciele shromaždenia kat. žiakov hlavných škôl dal 200 korún. — Na podporu kat. tlače daroval Aladár Hárs katecheta z Óbecse 210 korún a nebohý Jozef Kóhalmi, bývalý direktor trnavského kat. gymnáziuma na tenže cieľ poručil 200 korún.

Chýry zo Spiša. V Litmanove ešte toho roku stavať majú novú grécko-katolícku školu s dvoma učebnými sieňami a s bývaním pre jedného učiteľa. Nová škola má stáť 22.418 korún. — V Levoči 23. apríla Štefan Kray tajomník nášho hlavného župana večnú vernosť sľúbil slečne Marii Matasovsky, dcére sudcu kráľ. súdu Aladára Matasovskyho. — Letanovská mládež 21. apríla v novej katolíckej škole zariadila zábavnú večierok so spevom, pri čom bolo aj ochotné divadelné predstavenie. Čistý osov obráti sa na zadováženie učebných nástrojov. — Landecký r. k. učiteľ Franc Berkes za učiteľa prešiel do obce Báčujfalu. — Vo veľkej obci Merény pre osýpky zavrely školy. — Levočský r. k. učiteľ Mikuláš Fedor od ministra výučby za svoje zdarné účinkovanie vo vyučovaní remeselníckych učňov dostal 134 korún odmeny. — Fridrich Lipp správca cigarovne zo Spišskej Belej preložený je do Segedína. — V Novej Vsi proti Marianskej kaplnke stavať majú 80 domov pre železničiarov. — V Popráde 16. apríla večer z Galície pochádzajúci robotník Pavel Susko sekerou zabil robotníka Mateja Šterbáka. — Z poprádskej železnickej stanice už od dlhšieho času ustavične zmizne všeliaký tovar. Vyšetrovanie je zavedené. — V gelnickej ev. modlitebni vylámal a vykradol dakto peňažné schránky. — V Starej Vsi na 7. mája padajúci jarmok preložený je na 21. mája. Velkolipnický notár Arpad Bugsch do manželského stavu vstúpil 24. apríla s tamojšou slečnou poštárkou Bertou Ráb.

Eucharistický Spolok Dietok. Sviatostný Pán Ježiš na podmanujúcu cestu šiel medzi deti našej vlasti. Sotva je tomu mesiac, že sa Eucharistický Spolok

Máte bolesti?

Potrebuje Fellerov Elsa-Fluid a Fellerove Elsa pilulky, kt rých je jediný dorábateľ EUGEN V. FELLER dvorný lekárnik v Štubici Kostolná u. č. 18. (Záhreská stolica)

I. Fellerov Elsa-Fluid dľa našej vlastnej skúsenosti uľavuje bolesti, lieči, občerstvuje svaly a členky posilňuje, slabosť, zapálenie uťiňuje a zmiernuje. Rýchle a na isto lieči rheumu, lámku, slabosť čuvov (nervov) kľania v bokoch, trnania v údoch, vytknutie, influenzu, bolesť hlavy, zubov, chrbta a drieku, žabu čili nervové bolesti ochromenia, unavenosť, bolesť očí, migránu a mnohé tu nespomenuté nemoce. Fellerov Elsa-Fluid nemajúceho páru výsledkom užívajú proti kašľu, zachrýpnutiu, nácthe, boleniu pľs a hrdla, zimničnému stavu a z prievanu alebo z prestidnutia pochádzajúcim neduhom. Opravdivý je len v tenkrát, keď každá sklenička je opatrená «Fellerov»-ovým menom a ochrannou známku. 12 malých alebo 6 duplovaných, alebo 2 speciálnych skleničiek bezplatne po pošte zašle za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných alebo 4 speciálnych 8 korún 60 halierov, a 48 malých alebo 24 duplovaných alebo 8 speciálnych 16 korún.

II. My žiadame tu na vedomosť priniesť, že tisíce ľudí užívá «Fellerove čistiacie Rebarbarove Elsa pilulky» čo výtečný liek proti žalúdočným nemociam, kŕčom, nechuti k jedlu, páleniu obličiek, tlačeniu žalúdka, dráždeniu k vracaniu, fažobe, nadutiu, materoici, zatvrdnutiu stolice, rozlíšeným troviteľným znakom, nervozit, zimničným nápodom, následkom tučnosti, bolestiam zlatej žily, hnusobe atď. 6 škatuliek po pošte 4 koruny. — Chráňme sa od nápodobnín a každý nech adressuje tako: **EUGEN V. FELLER, lekárnik v Štubici, Kostolná ulica 18.** (Záhreská stolica.)

Dietok založil a už má viac sto údov, v samej Pešti má ten spolok 300 údov. Za milým Ježišom túžiace deti čoskoro porozumely jeho volajúcim slovám: «Podte ku mne» a hromadne sa hlasia o prijatie do spolku. Dojímavý účinok robí na človeka, keď vidí, ako matky so slzami v očiach so svojimi milými nevinými dieťkami spolu pristupujú ku stolu Pána. Veľmi žiaduce by bolo, keď by tento vznešený spolok čím skôr založený bol v každej farnosti.

Nešťastie vystahovalca. Z Dolného Kubína píšú, že vittanovský gazda Ján Drozd predal si dom a role, bo sa chcel vystahovať do Ameriky. Ponevác však cestovný pass nedostal, teda sa vykradol za hranicu a šťastne dostal sa do Hamburgu, kde sa usiloval kúpiť si kartu na loď. Prv však než by kartu bol kúpil, v jednej krčme ukradli mu všetky peniaze. Chudiak Drozd potom ohlade blúdil po uliciach Hamburgu, až konečne v zúfalstve zbláznel. Teraz opatrujú ho v hamburskej nemocnici.

Zase nešťastie na mori. Z New-Yorku sdeľujú, že americkej plavebnej spoločnosti «Allan» prislúchajúca paroloď «Korsika» srazila sa s ľadovým vrchom. Dľa chýru paroloď sa veľmi porúchala. Bližšie zprávy o nešťastí ešte nedošly. Plavebná spoločnosť «Allan» chýr o srazení sa Korsiky s ľadovým vrchom vyhlasuje za nepravdivý.

Záhadná vražda. Z Trenčína píšú, že 18-ročná dcéra jedného fabrického robotníka z Gápľa pri Zliechove dňa 14. apríla cez horu išla do Nemeckého Pravna. Devu neznámi ľudia zavraždili. Mladá deva bola slúžkou u majiteľa huty a údajne vosk niesla do Nemeckého Pravna. Záležitosť je tým záhadnejšia, že dievča nemalo peňazí, teda o lúpežnej vražde nemôže byť ani reči.

Na smrť odsúdený lúpežný vrah. Viedeňský porotný súd za tri dni pojednával záležitosť 21-ročného šoffóra Audolfa Štepetáka, ktorý v novembri minulého roku v Prešporke s tromi zlosynnami zavraždil a ozbíjal trafikantku vdovu Némethovú a jej dcéru. Štepetáka porotný súd uznal za vinného z lúpežnej vraždy. Na základe verdiktu porotcov súd Štepetáka odsúdil na šibenicu. Jeho obhajca, odvolajúc sa na to, že Štepeták vtedy, keď spáchal svoj strašný skutok, ešte nemal dvadsať rokov, prosil, aby odsúdeného odporúčali ku omilostneniu.

**Zadovažujte predplatiteľov pre
«Kreštana!»**

HOSPODÁRSTVO.

O dobrom oraní.

Každý gazda vie, že len tam možno čakať dobrú úrodu, kde zen bola dobre zoraná. Nuž ale ktorý gazda že orie dobre? Ten, ktorý neorie vždy rovnako hlboko, bo jestli lemeš za veľa rokov vždy chodí v tej istej hĺbke, pôda na spodku brázdy tak sa stlačí, taká bude tvrdá, ako nepálená tehla. A to je veru veľká chyba, keď je spodná vrstva zeme tvrdá, bo tak koreňky obilia nemôžu vniknúť do nej a vo vrchnej vrstve nashromaždená voda z dažďa a zo sňahu ostane vo vrchnej vrstve, ponevác cez tvrdú kôru nemôže vniknúť do zeme, následkom čoho rastlina, ktorej jedna z najhlavnejších výživných látok je voda, nebude môcť vssáť do seba vodu, zakrpatie a vyhyne.

A jaká veľká chyba je to, že voda z vrchnej vrstvy role nemôže preniknúť do spodnej vrstvy, práve taká chyba je aj to, že v spodných vrstvách nachádzajúca sa vlaha za suchého horúceho počasia nemôže cez tvrdú kôru presiaknúť do vrchnej vrstvy.

Pri oraní treba teda pozorovať na to, aby pluh chodil vždy v rozličnej hĺbke: to jest pri lámaní strniska treba orať najplytkejšie, druhé a jasenné oranie má byť najhlbšie a pod siatie treba orať stredne hlboké brázdy.

Že na jakú hĺbku si máme pluh napraviť, to záleží od dobroty pôdy. Jestli je spodná a vrchná vrstva role rovnako dobre úrodná, tak pluh tak hlboko zaprime do zeme, ako ho zápraž len vládze ťahať; jestli je ale len vrchná vrstva role úrodná, vtedy nemieme hlboké brázdy orať.

Lenže je veru ešte aj iné, na čo pri oraní máme pozorovať a to je to, aby sme pamätali aj na šírku brázdy!

Keď sa strnisko dostane pod pluh, vtedy brázdy nech sú najširšie, bo vtedy len zem lámeme; ale už keď oreme pod seju, vtedy nech sú brázdy čo možno najužšie a stredne hlboké, bo zrno, ktoré chceme zasívať, potrebuje dobrú mäkkú posteľ, ktorú najde len v úzkych brázdach.

Každý gazda nech teda pozoruje, aby dobre oral, bo jestli zasiate zrno má dobré, mäkké a teplé lúžko,

Kto žiada požičku?

Kto na svoj majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú ako aj veľkú požičku, preto aby bolo spomoženo stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičky už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dlhu platiť, tomú náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho ťarhách. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne platí, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bárstedy, lebo v častiach bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť.

Pri parcellovaní na pomoci je v každom ohlade. Ústav na jednoduchý list bár komu ochotne odpovedá.

tak ľahko zide, lepšie sa bude vyvíňovať, dá lepšiu úrodu a gazda väčšiu radosť a osov bude mať zo svojej práce.

DOPIŠY.

Zo Spišskej Magury.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kreštane».

Hanušovský potravný spolok na svojom tohoročnom shromaždení za svojho pravotára vyvolil staroveského katolíckeho advokáta dra Bélu Licskó. To isté by mal urobiť i kaevinský, veľkofrankovský, osturňanský, nižnolapšanský a jurgovský konsum. Každý magurský krešfan so svojimi právnymi vecami obrátiť by sa mal tiež k nášmu katolíckemu advokátovi, ktorý u obuvníka Gürschinga býva. Len vtedy sme opravdiví a seba povedomí krešfania, keď sa usilujeme všemožným spôsobom krešfanskej zásady v každom ohľade uplatniť. Nezaslúži krásne meno «krešfan» ten, kto obíďuc krešfanskeho advokáta, nekrešfanov podporuje a obohacuje, ktorí už aj ľak dosť zbohatli z našich krvopotných mozolov.

S krešfanským pozdravom

Bojovník za krešfanské zásady,

Z Nitrianska.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o ľaskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kreštane».

Rozhorčený som pre nové obecné prirážky. Ani som necheel veriť, že sa naše farchy natoľko zväčšia. To je hrúza. Aké je to svedomie od vlády, také obrovské farchy zavesiť obciam na krky? Kto vymyslel nový kataster? Koľko peňazí to stálo a čo majú z toho obce alebo jednotliví gazdovia? Osohu žiadneho, iba nové dane. A to aké! Až ľudom kosti praštia. Vláda sa veru macošsky stará o obce. Nariadí vymerávanie chotárov. Rozpošle stá a stá mernikov. Tito potrebujú krdel náďennikov a pomocných robotníkov. Práca vleče sa cez mesiace. Mernici potrebujú zariadené byty. A to všetko na obecné útraty, Nie že by to štát platil, lež všetky farchy jednoducho uvalí obciam na krky. Čo majú z toho obce? Hádám daaký osov? Škodu! Osov má z toho štát, bo nový kataster znamená nové porcie. Obce a jednotliví gazdovia majú iba škodu, bo nielen zaplatia prácu rôznych merníkov, medzi kto-

rými je bársokoľko babrákov, ktorí sa k merníctvu nerozumejú a ktorých práca nič nestojí (to zo zkušnosti hovorím), lež po zostavení nového katastru nasledovať bude nová zemová daň. Páni merníci klasifikujú zeme dľa ich ľubovôle. Pri takýchto farchách není divu, že mnohé chudobné dedinky obecných prirážiek platia 500—600 percentov. Na jednotlivcov padne z toho dve koruny platí štátu, šest-dvanásť korún do obce. Je to utešené hospodárstvo. Takto stará sa štát a vláda mungovská o obce. Kto však platí tie farchy? Hádám pán notár, slúžny, zverolekár a iní páni? Čoby. Tí sú oslobodení od takýchto tiarch. Obecné prirážky po dedinách platia iba remeselníci a gazdovia. Páni sa len smejú do dlane.

Takýto je zákon. Tak stará sa o nás vláda. Blázon ten volič, ktorý hlasuje na vládneho kandidáta.

Pravda.

Richvald, Krištályfalu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom Kreštane.

S veľkou radosťou oznamujem cteným spolučitateľom, že u nás s pekným výsledkom odbavil sa protieliový školský deň, nakoľko 22 školských detí po predbežnom prijatí sv. sviatosti slávne, v kostole zrieklo sa jedovatej čertovice. Z dospelých v pôstnom čase znovu 15-oria umienili si, pred oltárom, že sa zrieknu užívania besnej pálenky a jeden mladý muž zanechal všetky liehové nápoje. Bože daj im sily, aby v tom svojom spasiteľnom uzavretí ostávali a aby ich čím viacerí nasledovali, ako to aj pevne ufame pri svätých missiach.

Antiľkoholista.

Stará Ves (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kreštane».

Filiálka Ružomerskej Ľudovej Banky v Starej Vsi koncom minulého roku mala vhladov 556.278 korún 18 halierov. Účastinári na minulý rok dostali 8 percentov údelku. U magurských gazdov je doteraz 40 účastín. Správcem filiálky je Jozef Novák, podsprávcom Anton Kovalský, pokladníkom je Štefan Ogilovič, všetei traja sú staroveski hospodári; účtovníkom je Karol Gavalda. Filiálka na ostatnom zasadnutí uzavrela, že od terajšia vypozičičiava peňaze aj do susednej Galície.

S úctou

Magurčan.

Krešfanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Rozmary a Žarty.

Dobré dieťa. Malý Jožko príde domov s dotrhávanými nohavicami, ačkoľvek dostal ich le dnes ráno nové novučičké.

— Jožko — zvolá mamka nahnevane — čo že si vykonal s tými nohavicami?

— Ja vieš, mamička — hovorí Jožko — Janko Ondrášovie, ktorý dostáva moje staré šaty, povedal mi že by veľmi potreboval jedny nohavice, nuž som moje trochu ošúchal, aby si mu ich mohla dať!

*

Milujúci manžel. Pán manžel príde trochu podnapilý a pani manželka privítala ho týmito slovami:

— Každú noc prichádzaš opitý domov. Ty ma viac už neľúbiš.

— Ako to len môžeš povedať, veď predsa vždy na tvoje zdravie pripijam!

*

Neveľké nebezpečenstvo. Pán Búchal poľuje so svojimi priateľmi na zajace a pri tom sa shrovarajú o zlodejoch.

— Ak by sa ku mne zlodej vlámal, hovorí pán Búchal — zastrelil by som ho jako zajaca!

Jeden z priateľov na to povie:

— No, to sa zlodeji môžu bezpečne vlámať k tebe, bo zajaca nikdy — netrafiš.

Cteným čitateľom k poučeniu nech slúži nasledujúci list kniežata Jozefa Rohana zo Schottwienu: «Upotrebovanie Elza-fluidu prevyšuje všetko očakávanie; mne a mojim známym veľké služby preukázalo upotrebenie Elza-fluidu a Elza-piluliek. Liek tento účinkuje zvlášte proti boleniu hlavy, zubov, drieku, očí, proti lámke, pakostnici atď. Preto aj tento liek nevyhnutne potrebný je v každej domácnosti.» Kto z ct. čitateľov pokus chce urobiť s týmto liekom, za 5 korún dostať ho môže franko u dorábatela V. Eugena Felleru, dvorného lekárniku Stubica, Stubica, Kostolná ulica č. 8. (Záhr. stol.)

Odkazy redakcie.

B. Č. Š. S takýmito furtákmi nepúšťame sa do reči.

V. P. M. Všetko je v poriadku len vaše predplatky nie.

J. I. P. Uverejňujeme riadne.

B. C. N. U Vás to čudno vyzerá. Prečo nenasledujete našu radu a neutvoríte si Katolícku ľudovú Jednotu?

**Zadovažujte predplatiteľov pre
«Kreštana!»**

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 29. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	22:80—23:50
» stolnobelohradská, nová	«	22:70—23:30
» peštianska, nová	«	22:70—23:30
« banátska, nová	«	22:70—23:30
Proso	«	18:00—20:20
Raž prvotriedna	«	19:70—19:90
« druhotriedna	«	19:50—19:70
Jačmeň nový, prvotriedny	kor.	20:00—21:00
Ovos prvotriedny	«	19:40—19:80
« druhotriedny	«	19:00—19:20
Kukurica	«	18:30—18:60
Konopné sáme	«	29:50—31:00
Datelinové sáme , červená datelina	kor.	215:00—225:00
« lucerna	«	110:00—136:00

Za 100 kilogrammov.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17:20	16:90	16:60	16:40	16:20	15:80	15:60
		č.	7	7½	8		
		K.	15:00	14:40	9:80		

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	15:60—15:80
« hrubé	«	15:70—15:90
Fazula veľká biela	«	28:00—30:00
Fazula strakavá	«	23:00—24:50
Zemiaky (hornouhorské) biele	«
« ružové	«
« žlté	«
Hrach lúpaný	kor.	29:00—56:00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30:00—32:00
Šošovica čistá	«	40:00—63:00
Rasca (kmín)	«	81:00—81:00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	48:00—48:00
« « White-Star (***)	«	43:00—43:00
Cukor v klobúkoch	«	99:50—100:00
« kockový	«	101:50—102:00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	73:00—73:50
Spiritus rafinovaný, odaný vo veľkom	«	224:50—225:00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	160:00—161:00
Slanina mestská 4-kusová	«	134:00—135:00
« 3-kusová	«	142:00—143:00

Kreštania, katolíci kupujte len u kreštanov

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a magyar királyi államvasutak vonalain.

Magyar királyi államvasutak 93.923/1912. számhoz.

I. RÉSZ.

Érvényes 1912. évi május hó 1-től kezdve.

I. Hálókocsik

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik		A hálókocsi-pójtjegyek árai			Jegyzet
		honnan	óra-perc	hová	óra-perc	vonalrész	I. oszt. kor. fill.	II. oszt. kor. fill.	
1	Budapest keleti p. u. — Wien Bruck—Királyhidán át	Budapest k. p. u. éjfel Wienből	10 55 10 20	12 11	Wienbe Budapest k. p. u. reggel	7 20 6 25	Budapest keleti p. u. — Wien vagy viszont	9 60 7 20	A hálókocsik csak I. vagy II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által megtehető pójtjegy váltása mellett használhatók.
2	Budapest nyugati p. u. — Wien Marcliggen át	Budapest ny. p. u. éjfel Wienből	9 30 11 05	118 113	Wienbe Bpest ny. p. u. reggel	5 55 8 20	Budapest nyug. p. u. — Wien vagy viszont	9 60 7 20	
3	Budapest nyug. p. u. — Segesvár	Budapest ny. p. u. este Segesvárról	0 35 5 15	502 501	Segesvárra Bpest ny. p. u. reggel	11 12 7 30	Budapest nyug. p. u. — Segesvár vagy viszont " p. u. — Kolozsvár "	14 40 9 60 7 20 3 60	
4	Budapest keleti p. u. — Bukarest Arad, Piski, Predaleón át	Budapest k. p. u. d. u. Bukarestről Predaleónról	2 00 5 05 8 42	604 601	Predaleónra Bukarestbe Budapest k. p. u. d. u.	6 33 11 45 1 25	Budapest keleti p. u. — Bukarest v. viszont " p. u. — Predaleón "	17 40 14 40 10 80 4 80 3 60 7 20	
5	Budapest keleti p. u. — Piski (saját)	Budapest k. p. u. este Piskiről	0 30 4 21	610 609	Piskire Budapest k. p. u. reggel	10 47 5 45	Budapest keleti p. u. — Piski vagy viszont " p. u. — Bukarest v. "	13 00 9 00 7 20	
6	Budapest nyugati p. u. — Bukarest Temesvár—Verciorován át	Budapest ny. p. u. d. u. Bukarestről Verciorovánról	2 40 5 40 2 55	704 703	Verciorovára Bukarestbe Budapest ny. p. u. d. u.	1 10 12 10 1 25	Budapest nyug. p. u. — Bukarest v. viszont " p. u. — Orsova "	16 60 9 60 7 20 4 80 3 60	
7	Budapest nyugati p. u. — Bázias	Budapest ny. p. u. éjfel Szegetről	10 15 2 10	710 1802	Báziasra Bpest ny. p. u. reggel	9 25 7 15	Temesvár — Orsova vagy viszont " — Bukarest v. "	4 80 3 60 12 80	
8	Budapest ny. p. u. — Oravicza- bánya	Budapest ny. p. u. este Oraviczabányáról	10 15 3 26	710 163 709	Oraviczabányára Budapest ny. p. u. reg.	10 20 7 15	Budapest keleti p. u. — Fiume vagy viszont " p. u. — Zágráb "	12 00 9 60 7 20	
9	Budapest keleti p. u. — Fiume Ujdombovár—Zágráb	Budapest k. p. u. este Fiuméből	7 40 6 00	1006 1005	Fiuméba Budapest k. p. u. d. e.	8 50 8 00	Zágráb — Fiume vagy viszont	9 60 7 20	
10	Budapest keleti p. u. — Fiume Ujdombovár—Zágráb	Budapest k. p. u. este Fiuméből	6 15 7 56	1004 1005	Fiuméba Budapest k. p. u. d. e.	7 10 9 35			
11	Budapest keleti p. u. — Zágráb Ujdombovár	Budapest k. p. u. éjfel Zágrábról	10 25 8 31	1010 1007	Zágrábra Budapest k. p. u. d. e.	8 30 6 50			
12	Budapest keleti p. u. — Poprád- Felka Kassán át (vegyes)	Budapest k. p. u. este Kassáról	10 00 3 40	1506 4	Poprád-Felkára Budapest k. p. u. reggel	6 20 6 30	Budapest keleti p. u. — Poprád-Felka v. v. " p. u. — Kassa vagy viszont	9 60 7 20 9 60 7 20	
13	Budapest keleti p. u. — Tátra-Lomnic Kassán át (vegyes)	Budapest k. p. u. este Kassáról	10 00 8 50	1506 813	Tátra-Lomnicra Budapest k. p. u. reggel	7 38 6 30	Budapest keleti p. u. — Tátra-Lomnic v. v.	9 60 7 20	
14	Budapest nyugati p. u. — Berlin	Budapest ny. p. u. este Berlinből	6 50 4 39	1406 1401	Berlinbe Budapest ny. p. u. d. e.	11 08 9 40	Budapest nyugati p. u. — Berlin " p. u. — Breslau " p. u. — Oderberg	13 00 11 20 9 00 9 50 7 00	
15	Konstantinápoly — Berlin Budapest keleti p. u. — Rutka— Oderberzen át	Konstantinápolyból Budapest k. p. u. d. u. Berlinből	8 25 7 30 3 01	903 304 301	Budapest k. p. u. d. u. Berlinbe Budapest k. p. u. d. u.	1 00 7 45 12 50	Budapest keleti p. u. — Berlin " p. u. — Breslau " p. u. — Oderberg " p. u. — Belgrad " p. u. — Konstantinápoly	13 00 11 20 9 00 9 50 7 00 6 00 4 50 20 00 21 25	

¹ Bezárólag június 30-ig és szeptember 1-ig.

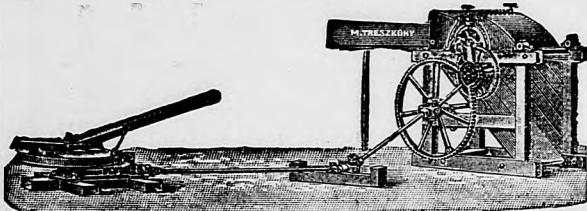
² Július 1-től augusztus 31-ig

³ Június 14-ig és szeptember 15-től.

⁴ Június 15-től szeptember 15-ig

Pánom roľníkom odporúčam svoje najnovšie hospodárske stroje.

Páni roľníci načo by ste kupovali stroje z ďalekej cudziny z Čiech a Moravy a platili veľké peniaze za dovozné a pritom neobdržíte stroj ani lepší ani lacnejší, ba práve naopak. Stroje dostanete u mňa podpísaného dobre, dokonate silne, trvace a ľahko idúce. pod zárukou. Teda svoj k svojmu a nie k cudziemu.

Mlátačky. Žentúre. Rajtáre. Sečkovice. Šrotovníky. Triery. Pluny. Stroje na siatie. Brány. Hraje. Stroje na rezanie kapusty, burgyne, zemiakov a dreva. Mangle. Decimálky. Mačkadlá na syr, hlinu, porieky a slad. Stroje na ťamanie stromovej kôry a ťapanie kukurice atď.

Obrazkové cenníky na žiadosť zašlem zdarma a franko.

Michal Treskoň, strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje V BYTČI (Nagybicsese).

Vyborné hudobné nástroje

najkrajšieho vyhotovenia a zvláštnej kvality rozposiela cis. a kr. dvorný zásielca

Hanns Konrad

obchod hudobného tovaru

Brüx, číslo 3519. (Čechy)

Husle K 4.50; harmoniky K 4.40; citary K 3.50; ústne harmoniky K —.80; okarný K —.70; flauty K 1.70; akordiony k ťukaniu K 2.50 v najbätšom výbere. — Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť posielam sa gratis a franko.

Pri objednávkach na naše ohlasy,
prosíme odvolávať sa vždy na
naš časopis.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K Biele ako sná mäkké jak páper, drapané 30,

36, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného emovatu 1 dobre naplnená per na, alebo 1 zpodná perina 110 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 21.—, 24.—, 30 cm. dlhá 58 cm. široká K 8.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dia vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiereku. Výmena a navrátenie lovoluje sa pri náhrade porta **Benedikt Sachsel, Lobes 135. pri Pilsen (Čechy).**

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäčým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 18 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného građu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s postovou dobiereku od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obširný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznaceniami !!

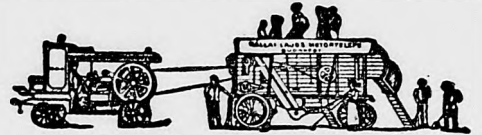
Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvirelej **Ludvika Kállai** elektrické benzínokomobil stroje ku mlaťbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlaťbný stroj prítomnosti

Bez strojníka ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtáre, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili. Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Verte

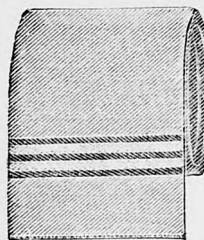
že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posielam 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“—LABORATORIUM, Győr, Baross-út.

Tiger-prikryvadlá ku spaníu.

Dobrej trvácej jakosti No 2051. Tiger flanelové prikryvadlo; hrubej kvality, mellirt so štráfkovanými bortiňami, 175 cm. dlhé, 140 cm. široké K 2.20. No 2051 1/2 tože 190 cm. dlhé 124 cm. široké K 2.60 Číslo 2050 Veľmi lacné prikryvadlo k spaníu drapp sivé s krajom rozličnej farby, dĺžka 175 cm. šírka 100 cm. K 1.70 Číslo 2050 1/2. Prikryvadlo lepšej kvality, dĺžka 190 cm. šírka 130 cm. K 2.40. Najväčší výber v mojom hlavom cenníku. Žiadne

fiziko. — Výmena povolená alebo návrat peňazi. Zasielam s poštovou dobiereku alebo pri predbežnom doposlaní peňazi cis. a král. zásielca všestráne známy svetochýrny obvod

HANNS KONRAD
Brüx, číslo 2836. (Čechy.)

Hlavný cenník so 4000 obrazami franko a zdarma.

Osožné a chytré prevedenie parcellovaníu.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelezete» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provádzanie parcellovaníu a ku tomuto cieľu udelovanie požíčiek. Ciele ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaníu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovaníu (rozumie sa prácami právnyri, merníckymi a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyše na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý postará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovaníu ústav ochotne povoluje požíčku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spolúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovaníu. 2. Ústav nerobíac nároky na podiel osobu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá 3. Kupec a odpredavateľa pozbaví sa všetkých starostí parcellovaníu 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštne výhody ústavom povolené požíčky ku parcellovaníu: 1. Pripadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požíčky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požíčka vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len la né uhodovernenie notárske. Ústav požíčku vyvodovať nemôže.